

Landskap: Halland Upptecknat av: Runa Brill Sjöström
 Härad: Halmstad Adress: Tuleg. 36, Sundbyberg
 Socken: _____ Berättat av: fru Röske Lindgren
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1872 i Halmstad

Lune köll:

Skolor	sid. 1-2	Arbetskvällen	Sid. 10-13
Eldsvilor	" 2-3		
Karvet	" 4		
Hammen	" 4-5		
Mid sommar	" 5-6		
Slöjpartier	" 6		
Eldar	" 7		
"Lejelass"	" 7		
Pingstbrudar	" 8		
Lucia	" 8		
Marknad	" 8-9		
Krogar	" 9		
Frälsningsarmén	" 10		

Skriv endast på denna sida!

Skolor.

Det fanns inga byggda skolor. Skolan
var i osthandlare Clausons hus på Gester
Jag gick i första och andra på Gester och
i tredje klassen på norra folkskolan.
Så fanns det Vallens skola och Flincka-
skolan på Storgatan mitt emot Sprit-
bolagets hus. - Man hade bara grif-
feltavla. Jag blev av med griffeln
när skolan brände. - Pojkar och flie-
kor var tillsammans i snickarskolan
sedan blev de skilda åt. Det var fem
klasser.

Folkskolepojkar och läroverkspojkar
kivade. De fattiga kallades beackor
de andra sinkor. De rös med stora
stakar det var riktigt krig.

Jag fick hämta vatten från en annan

man gick till skolan det rista året för att få gå i skolan. Det var i en affär. Jag hade två puss där. Jag skulle hinna på middagsmaten på middagsrasten också. Efter skolans slut fick man gå ärenden.

En gång var vi på utflykt till Furest, det var sist i augusti. Lingonen var mogna. Vi hade mat med oss och en flaskka drink (sagdricka). Vi brukade fråga hemma om vi fick sälja flaskan här den blev tom. Vi fick tre öre för den, det köpte vi karameller för. Det var staccat! - Vi gick med tafflor eller brefota.

Eldsvåtor.

Det brände här på testet många gånger

Det var stora händer. Di hämta' vat-
ten från Nissan och langade spanner
med vatten. Di langa' i hundratals.
Far hade bara en arm så han kunde
inte vara med och langa, men han
hade bra röst, så han spungde:

Pumpa, pumpa vatten alle man på däck
styman ligger fuller och skutan ligger tück
pumpa, pumpa bra
för brännvin ska vi ha
så länge här finns brännvin i Helmså'ska.

Den lärde di alla och spungde när di
langa'.

Di hängde en rö' flagga på kyrktaket
och klämta' och slog. Alle människor
kom på beven.

Varvet.

Det var bra och gemytligt på Varvet.

Det var Kungenskierns jord, när han
silde den till stån måste vi flytta. Vi
skulle riva.

Blacksås hade vi grisar i vedboden
och höns. Far hade en bok, som
spann själva ryggen av boken och stic-
ki rorke. Far hade dom i träskarna,
vi var vi vana.

Man låg över utanför husen varje lö-
rdag.

Hamnen.

Båtarna gick förbi där. Elida och Naja-
den, det var hjulbåtar, passagererbåtar,
kom in på kvällen. På morgnarna satte
vi på bjälkstorkarna och sjöngde vi
det skulde. Det kom lastångare

med; Neptun och Pluton gick med him-
mer och props.

Midsummer.

På midsummer hade man majat som
di sa. Kapten Andersson gav ett björ-
kelass te i klä majstingen. Det kostade
fyra kronor. Vi gick och mötte lasset.
Vi hjälptes åt, madammerna med och
klä och göra kransar. Vi hade den
allra största masten te majsting. På
det där korset hade vi kransar. I top-
pen var en järnstång, där seplade fyra
röda skutor med vita sepl, skutorna
gick runt. Det låg på många skutor i
hamnen. Vi fick lina deras flaggor
och kapten Andersson hade flaggor från
Amerika. - En gång hade vi en pröv

livskalare. Benjamin Jakobsson spelade
fiol di spela' dragspel också. Sjöman-
nen kom också och spela'. Vi störde
ingen där så det var ingen angiven tid.
"Alla människor" kom dit och dansade.
Pigorna gick dit te vovet, di finte gick
hög på Tivoli.

Slädparti.

På vintern var det slädpartier, sjömans-
slädpartier. Först gick di från Öster
sedan övergick di te Söder. I första
biten var lotarna. Tyberg var mästare.
Kock han stod där i en vit mössa te en
spis. Di hade satt bitarna på medel.
Det var musik med dragspel och myc-
ket flaggor på bitarna. Di andra hade
vanliga skinnor. - Di for te Söra eller
gästgivaregården och dansade.

Eldar.

Jag kom inte ihåg om det var några järk
eldar. Vi fick inte ha några eldar på
barast, det var så eldfarligt. — Vi ha-
de svavelsticker, ett paket kosta' ett
öre — jag kom ihåg, man fick vara så
försiktig med elden.

"Lejelass"

Bönderna kom med sina timmerlass,
"lejelass", de körde med skutar och oxar.
De satte djuren på barast, man gick ut
och mjölkade korna, hon brukade få
så mycket mjölk. De kom fram i otta-
re på fyra-tiden. De hade mat med
sig. Far brukade be' en bonde att ha
med en julgran åt oss barn.

✓ Pingstbrudar.

Jag vet inte, att det gick ikring pingst-
brudar.

✓ Lucia.

1892 var här den första offentliga Lucia-
festen. Vi hade hört, att di hade det
i Skåne. Det var en kvinnolog, som
anordnade festen. En flicka klädde sig
som brud, hon hade en buxbomskrans.
Hon satte ihop verser gjälv.

✓ Marknad.

Det var marknad i oktober. Då kom det
mycket fattare och di slogs. Di hade
Kungälv's pepparkakor, lerkål och lergö-
kar - di kostade tre öre - pojkarne gav
räns i marknadsgäva. Västgötakvällarna
kom med linnevaror. - På senare åren kom

di ända från skola med vävnader. - På
dessa dagar hade di bläckraker. Det var
så mycket folk, pojkar och drängar hade
marknadsfäst, landsbygden hade också
fäst, man gick man ut huse. Butikerna
var också öppna. - Di köpte upp gröna
raker för vintern också. Purgelök sålde
di också och mötter lå' di i sand
det var karusell och panorama och positiv-
halare med apor.

Krogar.

Det var mycket krogar tycker jag. Det var
så, som bara kring torget. Di fick sitta
te tis. När di fick avlöning skulle di
dricka bier och brännvin. Tis hum
brännvin kostade 22 öre. - Skolbarnen
brukade få springa och köpa. Di kunde

Man får se öre om di lämnat en 25-öring
2-öringen gav man te mer 1-öringen sparte
man te jul och köpte vita och röda ljus
hos Berggrens. — Di har knivskur-
tit vranen ve Storbaget.

Fästningsarmén

Alla ungdomarna var nyfikna. Di vill te
ve Nygatan. Di tog tis öre i intäde. Di
hade motstånd västan var di kom.

Arbetsrörelsen.

Arbetskommunen hade en liten lokal på
Väster. Det var en vindeltrappa dit upp.
Sedan var di godtemplarernas lokaler.

1902 flyttade di te Folkets hus.

1899 arbetade vi på att bilda en fack-
förening ve Slaffabriken. Di hängde

på Hattfabriken. Vi som inte ville bli strejkbrytare för de Stockholmar. Det gällde föreningsrätten. Om vi inte gick ifrån förening fick vi sluta på fabriken. Nej, förr gick man utan ett öre! Det blev konkurs för fabriken. Men det var svårt man fick ta mat på kredit. Handlaren sa, att nu har vi blivit utköpta så nu kan vi inte lämna några varor. Man fick ju lite understöd och fick leva enkelt. Man fick sälja ringarna. Man fick fröst och fränt ge piggen bröd. Alla tyckte man var dum. - Det var tyska direktörer på fabriken. Vi slog arbetarna men man hade bra betalt. Strejken höll på i elva månader den fick avslutas, det gick in så många arbetsvilliga. - Här var fackförening.

är innan, järnarbetare och borgare var
organiserade.

Här reste ju August Palm och Kata Dahl-
ström. Hon kom 1907 och 1908 efter det
hon ruffit in. Det kom mycket folk
och poliser och stadsfiskalen kom med.
Men hon sa ifrån, att det bara var
för folkföreningsfolk, och de måste gå.

Thorsen, Branting och Didfors kom också
och vi hade red. Larsson här nere.

Demonstrationsdagen har varit regelbun-
det från 1900 ungefär. Det var inte
många till att börja med, mest kvinnor,
några fruntimmer och barn. Tåget
samlades vid Rismarkens bygge, det
gick runt om torget till Folkparken.

På Sjöbränslychan (där museet nu lig-
ger) hade de sina möten. - Där bru-

ACC. N:R M. 9333 13.

kale det också vara cirkus och karell.

13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV